

SISÄLTÖ

1 KOIRATANSSIN KILPAILUOHJE	3
2 KOIRATANSSIKILPAILUN JÄRJESTÄMINEN	3
2.1 Koiratanssikilpailun anominen	3
2.2 Kilpailuorganisaatio	3
2.3 Luvat	3
2.4 Tiedotus	3
2.5 Kilpailuoikeus	3
2.5.1 Koiran vihainen tai häiritsevä käyttäytyminen, kilpailutauko ja kilpailukielto	3
2.6 Ilmoittautuminen kilpailuun	4
2.6.1 Ilmoittautuminen kilpailupaikalla	4
2.6.2 Poisjääminen kilpailusta	5
2.7 Koiran kilpailukirja ja kilpailuluokka	5
2.8 Koiramäärät	5
2.9 Sijoitukset	5
2.10 Kilpailukehä	5
2.11 Kilpailu- ja palkintotarvikkeet	6
2.12 Kilpailun kulku	6
2.12.1 Kilpailun alkaminen ja päättyminen	6
2.12.2 Koirien tarkastaminen ennen kilpailusuoritusta	6
2.12.3 Kehään tutustuminen	7
2.12.4 Kilpailusuoritus	7
2.13 Kilpailusuorituksesta luopuminen, sen keskeyttäminen tai hylkääminen	7
2.14 Kohtuuton häiriö kilpailun aikana	8
2.15 Kilpailun tulokset	8
3 KILPAILULAJIT	8
3.1 Kaikkia lajeja koskevat ohjeet	8
3.2 Freestyle (FS)	9
3.3 Heelwork to music (HTM)	9
3.4 Ryhmäkilpailu	12
4 ARVOSTELU	12
4.1 Pisteytys	12
4.1.1 Esiintyminen (9 p.)	12

4.1.2 Sisältö (9 p.)	13
4.1.3 Taiteellinen vaikutelma (9 p.)	15
4.1.4 Koiran huomioon ottaminen (3 p.)	15
4.1.5 Tulos, sanalliset arvosanat ja pisteet	16
4.1.6 Kunniamaininta	17
4.1.7 Koulutustunnus	17
4.2 Luokkakohtaiset edellytykset arvosanaan erittäin hyvä	17
4.2.1 Freestyle (FS)	17
4.2.2 Heelwork to music (HTM)	18

1 KOIRATANSSIN KILPAILUOHJE

Koiratanssikilpailussa noudatetaan koiratanssikilpailun sääntöjä ja kilpailuohjetta. Koiratanssin kilpailuohje on hyväksytty Suomen Kennelliitossa 3.9.2024 ja on voimassa 1.1.2025 alkaen. Lisäksi noudatetaan Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevia sääntöjä ja ohjeita. Muutokset ohjeeseen hyväksyy Suomen Kennelliitto Suomen Palveluskoiraliiton esityksestä.

2 KOIRATANSSIKILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

2.1 Koiratanssikilpailun anominen

Kilpailu anotaan Palveluskoiraliiton anomusmenettelyn mukaisesti noudattaen määräaika-ilmoitusten aikatauluja ja koiratanssin sääntöjä. Järjestävän yhdistyksen tulee olla Kennelliiton jäsen.

2.2 Kilpailuorganisaatio

Kilpailun järjestäjä vastaa kilpailun toteuttamisesta ja taloudesta. Järjestäjän tulee varata riittävästi päteviä toimihenkilöitä vastaamaan kilpailun järjestämisestä.

Kilpailun järjestäjä suunnittelee tarvittavan tuomarikokoonpanon ja kutsuu kilpailun ylituomarin, arvostelevat tuomarit ja heidän mahdolliset varahenkilönsä kirjallisesti. Kirjallisen kutsun yhteydessä on sovittava myös ylituomarina toimimisesta. Kirjallinen vastaus on kilpailujärjestäjää ja tuomareita sitova.

Ylituomari pysyy samana koko kilpailun ajan eikä voi ottaa osaa kilpailuun. Arvostelutuomareita voidaan vaihtaa kesken kilpailun muttei kesken luokan.

Tuomareille korvattavat matkakulut, päivärahat sekä majoittumis- ja ateriakorvaukset maksetaan Kennelliiton ohjeiden mukaan, ellei tuomarin kanssa ole erikseen etukäteen sovittu kirjallisesti alemmasta korvauksesta.

2.3 Luvat

Kilpailun järjestäjän tulee tehdä tarvittavat ilmoitukset ja lupa-anomukset. Kilpailun järjestäjän on tiedotettava kilpailupaikalla lähimmän päivystysvuorossa olevan eläinlääkärin yhteystiedot.

2.4 Tiedotus

Kilpailun järjestäjä voi tiedottaa kilpailusta Palveluskoiraliiton virallisten käytäntöjen lisäksi haluamallaan tavalla. Järjestäjä voi halutessaan julkaista osallistujaluettelon.

2.5 Kilpailuoikeus

Koiratanssikilpailuun osallistuvalla koiranohjaajalla tulee olla Palveluskoiraliiton myöntämä ja voimassa oleva lisenssi. Ulkomaalaisilta koiranohjaajilta ei edellytetä lisenssiä.

2.5.1 Koiran vihainen tai häiritsevä käyttäytyminen, kilpailutauko ja kilpailukielto

Koira ei saa osallistua koiratanssikilpailuihin, mikäli sillä on voimassa kilpailutauko tai kilpailukielto.

Kilpailutauko

Kilpailun ylituomarin päätöksellä koiralle voidaan määrätä kolmen (3) kuukauden kilpailutauko seuraamuksena tuomarin toteamasta häiritsevystä käyttäytymisestä kilpailupaikalla. Kilpailutauko on voimassa välittömästi ja lisäksi koiran suoritus hylätään. Mikäli koira toistamiseen hylätään tästä syystä, on kilpailutauko kuusi (6) kuukautta. Mikäli koiran kanssa kilpaillaan koiratanssikilpailuissa kilpailutauon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään.

Koiratanssissa kilpailutauko määrätään, jos koira kehän ulkopuolelta karkaa kehään häiritsemään suorittavan koiran kilpailusuoritusta tai mikäli koira karkaa kehästä oman suorituksensa aikana ärhentelemään muille koirille tai jos koira esimerkiksi mikrosirun tai juoksujen tarkastamisen yhteydessä ärhentelee muille koirille tai tarkastajalle. Ylituomari merkitsee suorituksen hylkääntymisen sekä kilpailutauon keston (päivämäärät, joiden välillä ja aikana se on voimassa) ko. koiran kilpailukirjaan, koepöytäkirjaan sekä Virkku-järjestelmään. Kilpailukirjaan tulee merkitä selvästi, milloin kilpailutauko alkaa ja milloin se päättyy, ts. merkitään kilpailutauon viimeinen päivämäärä.

Kilpailukiello

Mikäli tuomari havaitsee, että koira käyttäytyy aggressiivisesti ja puree tai yrittää purra ihmistä tai toista koiraa, tai koira aiheuttaa toiselle koiralle vakavan loukkaantumisen tai kuoleman, sen suoritus hylätään ja tuomarin tulee sulkea koira pois kilpailusta, ja koira menettää kaikki kilpailusta saavuttamansa tulokset. Ylituomarin tulee lisäksi tehdä kilpailukielloesitys käyttäen Palveluskoiraliiton lomaketta ”vahinkoilmoitus purematapauksessa” sekä täyttää Kennelliiton lomake ”ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä”. Ylituomari toimittaa lomakkeet ”vahinkoilmoitus purematapauksessa” Palveluskoiraliitolle ja ”ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä” Kennelliitolle välittömästi tapahtuman jälkeen. Lisäksi ylituomari kirjaa kilpailukielloesityksen koiran kilpailukirjaan, arvostelulomakkeelle sekä Virkku-järjestelmään koepöytäkirjaan ja ko. koiran tietoihin.

Kilpailukiellon pituuden määrittää Palveluskoiraliiton hallitus ja Kennelliitto omilta osiltaan. Palveluskoiraliiton hallituksen määräämät kilpailukiellot ovat voimassa kaikissa Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa (ei koske luonnetestiä ja MH-luonnekuvausta). Mikäli koiran kanssa kilpaillaan Palveluskoiraliiton hallinnoimissa koe- ja kilpailulajeissa kilpailukielloesityksen tai kilpailukiellon aikana, sen saavuttama tulos mitätöidään. Kennelliiton antama osallistumiskiello koskee kaikkia Kennelliiton alaisia tapahtumia (mukaan lukien luonnetesti ja MH-luonnekuvaus).

2.6 Ilmoittautuminen kilpailuun

Koira voidaan ilmoittaa kilpailuun vain yhden kerran kuhunkin lajiin ja vain siihen luokkaan, johon sillä on ilmoittautumispäivänä osallistumisoikeus. Ulkomaalaisen osallistujan tulee ilmoittautua vastaavaan luokkaan kuin omassa kotimaassaan, mikäli laji on virallinen osallistujan kotimaassa. Muussa tapauksessa ulkomaalainen osallistuja ilmoittautuu siihen luokkaan, johon koirakolla on ilmoittautumispäivänä osallistumisoikeus Suomessa.

2.6.1 Ilmoittautuminen kilpailupaikalla

Osallistujan on ilmoitauduttava kilpailupaikalla koiratanssikilpailun järjestäjälle viimeistään 30 minuuttia ennen luokan alkua tai kilpailukirjeessä ilmoitettua aiempaa aikaa. Ilmoittautumisen yhteydessä on esitettävä koiran rekisteri- ja rokotustodistus, ja koiran kilpailukirja luovutetaan kilpailun järjestäjälle. Osanottaja, joka ei ole ilmoittautunut kilpailupaikalla ajoissa, voidaan merkitä poissa olevaksi kilpailusta.

2.6.2 Poisjääminen kilpailusta

Kilpailun järjestäjälle tulee ilmoittaa poisjäämisestä heti, kun syy on ilmennyt. Mikäli osallistumismaksu halutaan palautettavan, tulee poisjäämisen syy ilmoittaa sekä lähettää tarvittavat dokumentit seitsemän vuorokauden kuluessa kilpailun päättymisestä järjestäjälle.

Osallistumismaksu on palautettava takaisin seuraavissa tapauksissa:

- Kilpailu joudutaan peruuttamaan tai kilpailu siirretään, eikä koirakko pysty osallistumaan kilpailuun uutena ajankohtana.
- Ohjaaja on sairastunut tai loukkaantunut.
- Koira on sairastunut tai kuollut.
- Nartulla on juoksu.

Peruuttaneen koirakon tilalle voidaan ottaa toinen, osallistumismaksun maksava koirakko ilmoittautumisajan puitteissa ilmoittautuneista koirakoista ilmoittautumisjärjestyksessä.

2.7 Koiran kilpailukirja ja kilpailuluokka

Koiralle tulee ennen ensimmäistä kilpailua hankkia kilpailukirja. Ulkomaalaisen ohjaajan tulee hankkia suomalainen kilpailukirja, ellei hänellä ole kilpailukirjaa kotimaassaan. Ohjaaja täyttää kirjaan koiran tunnistetiedot. Tuomari tai tämän valtuuttama toimihenkilö tarkistaa koiran tunnistusmerkinnän.

Sekä freestyleen että heelwork to musiciin tulee olla oma kilpailukirja. Myös ennen 1.1.2020 käyttöön otetun kirjan kanteen merkitään, kumpaan lajiin sitä käytetään.

Tuomari tarkastaa ja vahvistaa kilpailukirjan tiedot allekirjoituksellaan. Jos kilpailukirja katoaa, koiran kilpailutulokset voidaan tarkistaa KoiraNet-jalostustietojärjestelmästä, jonka perusteella tuomari vahvistaa uuteen kilpailukirjaan siirretyt tulokset.

2.8 Koiramäärät

Tuomari voi arvostella yhden kilpailupäivän aikana korkeintaan 50 esitystä. Arvostelun aikataulusta ja arvosteltavasta koiramäärästä tulee sopia tuomareiden kanssa ennakkoon. Kilpailu voidaan peruuttaa, jos siihen ilmoittautuu vähemmän kuin 10 koiraa.

2.9 Sijoitukset

Tulokseksi lasketaan arvostelevien tuomareiden antamien kategoriapisteiden kahden desimaalin tarkkuuteen pyöristettyjen keskiarvojen summa. Mikäli pisteet menevät tasan, määräytyy järjestys taiteellisen vaikutelman pisteiden keskiarvon perusteella. Jos pisteet ovat edelleen tasan, määräytyy järjestys kilpailun ylituomarin kokonaispistemäärän perusteella, ja mikäli tämänkin jälkeen tilanne on tasan, määritetään järjestys kilpailun ylituomarin taiteellisen vaikutelman pisteiden perusteella. Jos tämänkin jälkeen pisteet ovat tasan, palkintosijoituksista kilpailevat esitykset uusitaan ja muut sijoitukset jaetaan. Uusintasuoritukset eivät vaikuta kilpailukirjaan merkittäviin pisteisiin.

2.10 Kilpailukehä

Suorakaiteen muotoisen kehän lyhyemmän sivun tulee olla pituudeltaan vähintään 10 metriä. Kehä voi olla myös pyöreä tai soikea, jolloin lyhimmän halkaisijan on oltava vähintään 12 metriä. Kehän pinnan tulee olla

tasainen, eikä se saa olla liukas. Kehä ei saa olla korokkeella niin, että siitä on putoamismahdollisuus. Kehä on rajattava selkeästi, maahan asetettu raja ei ole riittävä. Kilpailukehä ei saa kuitenkaan olla täysin umpinainen, vaan koiralla tulee olla halutessaan mahdollisuus poistua kehästä. Suositellaan että käytössä olisi lämmittelyalue.

Edustusjoukkueen karsintakilpailuissa ja arvokilpailuissa kehän lyhyemmän sivun tulee olla pituudeltaan vähintään 12 metriä ja pidemmän sivun vähintään 15 metriä.

2.11 Kilpailu- ja palkintotarvikkeet

Kilpailun järjestäjän on varattava kilpailupaikalle seuraavat tarvikkeet:

- esitötetty arvostelulomake jokaiselle tuomarille jokaisesta kilpailuun osallistuvasta esityksestä
- riittävästi tyhjiä arvostelulomakkeita
- kilpailukirjoja
- koiratanssin säännöt ja kilpailuohje
- Kennelliiton yleiset kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet
- toimiva ja riittävän tehokas äänentoistolaitteisto
- pisteidenlaskujärjestelmä
- erityistilanteita koskevat lomakkeet:
 - Ilmoituslomake muutoksenhausta (SKL)
 - Vahinkoilmoitus purematapauksessa (SPKL)
 - Ilmoitus koiran vihaisesta käyttäytymisestä (SKL)
- sirunlukija
- ruusukkeet
- koulutustunnusmitalit
- palkinnot.

Kilpailunjärjestäjän tulee varata kilpailuun riittävä määrä kunniamaininta- ja koiratanssisertifikaattiruusukkeita. Valioruusukkeiden jakaminen on vapaaehtoista. Kunniamaininta- ja sertifikaattiruusukkeet on jaettava aina. Mikäli muita ruusukkeita jaetaan, niitä tulee varata riittävästi. Ruusukkeiden lisäksi tulee varata palkinto vähintään kunkin luokan kolmelle parhaalle. Jokaiseen kilpailuluokkaan on varattava koulutustunnusmitalia koulutustunnuksen saavuttaville.

Ruusukkeiden värit ovat

- kunniamainintaruusuke: violetti
- sertifikaattiruusuke: violetti-hopea-valkoinen
- valioruusukkeet (ei pakolliset)
 - FI KTV-FS: violetti-hopea
 - FI KTV-HTM: hopea-valkoinen

2.12 Kilpailun kulku

2.12.1 Kilpailun alkaminen ja päättyminen

Kilpailun katsotaan alkavan 30 minuuttia ennen ensimmäistä kehään tutustumista. Kilpailu katsotaan päättyneeksi tunnin kuluttua viimeisen luokan palkintojenjaosta.

2.12.2 Koirien tarkastaminen ennen kilpailusuoritusta

Kilpailun ylituomari määrittelee etukäteen, missä laajuudessa kilpailussa tarkastetaan koirien riittävä sosiaalisuus, tunnistusmerkinnät ja narttukoirien juoksut. Tuomarin tulee pystyä koskemaan koiraan ongelmitta. Tarkastukseen määrättyä koira ei saa viedä kilpailukehään ennen tarkastusta.

2.12.3 Kehään tutustuminen

Koirakoilla on mahdollisuus tutustua kehään ennen kilpailuluokan alkua. Ohjaajan tulee ottaa huomioon muut samaan aikaan kehässä olevat. Motivointivälineitä tai makupaloja ei saa tuoda kehään missään vaiheessa.

Ohjaajat saavat tutustua kehään yhdessä ilman koiria vähintään 5 minuutin ajan. Kilpailun ylituomari arvioi kehääntutustumisryhmien koot. Ohjaajien tutustumisen jälkeen koirakot saavat tutustua kehään yksi kerrallaan. Kilpailijoiden tulee huolehtia itse, että ovat valmiina oman kehääntutustumisvuoronsa alkaessa ja poistuvat kehästä viivytyksettä ajan päättyessä.

Mahdollisen rekvisiitan voi viedä kehään ennen omaa suoritustaan tuomariston arvostellessa edellistä. Koiran ei ole sallittua tulla kehään tässä vaiheessa. Rekvisiitan voi tuoda mukanaan myös suoritustaan aloittaessa, mikäli rekvisiitan asettelu ei tarpeettomasti viivytä esityksen aloittamista.

2.12.4 Kilpailusuoritus

Koirakon suoritus alkaa, kun koirakko on saanut suoritusluvan ja astunut kehään. Esityksen arvostelu alkaa, kun ohjaaja antaa aloitusmerkin, ja päättyy, kun musiikki päättyy. Suoritus päättyy koirakon poistuessa kehästä. Tuomarin on seurattava suoritusta keskeytyksettä.

Sekä koiran että ohjaajan tulee olla kehän sisäpuolella, kun ohjaaja antaa aloitusmerkin. Mikäli ohjelman aloittamisessa on ongelmia, tuomari voi varoittaa kilpailijaa 30 sekunnin aikarajan alkamisesta, jonka aikana esitys tulee aloittaa.

Koiran tulee olla ohjaajan hallinnassa sekä kehään tultaessa että sieltä poistuttaessa. Saapumisen ja poistumisen on tapahduttava yhdessä. Koira tulee ja poistuu omin jaloin ja taluttamatta.

2.13 Kilpailusuorituksesta luopuminen, sen keskeyttäminen tai hylkääminen

Koiran ohjaaja voi luopua kilpailemisesta kilpailupäivän aikana joko ennen esiintymistään tai sen aikana. Mikäli luopuminen tapahtuu esiintymisen aikana, on ohjaajan ilmoitettava siitä tuomareille selkeästi. Halutessaan koirakko saa jatkaa ohjelmansa suorittamista kilpailunomaisesti musiikin loppuun saakka. Tällöin tulokseksi merkitään ”ohjaaja luopui”. Tulokseksi vaihdetaan ”hylätty”, mikäli ohjaaja tässä vaiheessa käyttää motivointivälineitä tai havaitaan muita hylkääviä virheitä. Musiikin loputtua luopuminen ei ole enää mahdollista.

Kilpailun ylituomari voi tarvittaessa keskeyttää koirakon kilpailusuorituksen. Keskeytyksen syitä voivat olla esimerkiksi osaamattomuus, hallitsematon käyttäytyminen, jatkuva haukkuminen tai koiran tai ohjaajan loukkaantuminen. Tuomariston yhteisellä päätöksellä ratkaistaan, onko suoritusta mahdollista jatkaa. Mikäli suoritusta ei jatketa, tulokseksi merkitään ”keskeytys”. Keskeytyksen syy kirjataan arvostelulomakkeeseen.

Tuomaristo voi hylätä koirakon kilpailusuorituksen seuraavista syistä:

- ohjaaja ei noudata voimassa olevia kilpailusääntöjä, kilpailuohjeita tai järjestäjän ohjeita
- koiran epäasiallinen kohtelu tai fyysinen tai psyykinen rankaiseminen kilpailun aikana
- makupalojen tai motivointivälineiden tuominen kehään kilpailun aikana

- koira tekee tarpeensa kehään kilpailun aikana
- koiralla on talutin suorituksen aikana
- ohjaaja ei saa aloitettua esitystä tuomarin asettaman aikarajan puitteissa
- musiikki on kestoiltaan liian lyhyt tai liian pitkä
- koira karkaa kehästä esityksen aikana
- kehän ulkopuolelta auttaminen.

Hylkääminen edellyttää tuomariston yksimielistä päätöstä. Tällöin tulokseksi merkitään ”hylätty”.

2.14 Kohtuuton häiriö kilpailun aikana

Koirakon kilpailusuoritus voidaan uusia kilpailun ylituomarin harkinnan mukaan vain, jos häiriö on ollut kohtuuton.

2.15 Kilpailun tulokset

Kukin tuomari arvostelee kilpailusuorituksen koira- tai ryhmäkohtaiselle arvostelulomakkeelle. Vastaava koetoimitsija huolehtii tulosten kirjaamisesta Virkku-järjestelmään. Koirakolle ei muodostu pisteitä luopumisen, keskeytyksen tai hylkäämisen yhteydessä.

Koiran kilpailukirjaan merkitään koiran jokainen viralliseen koiratanssikilpailuun osallistuminen sekä siitä saatu tulos. Ylituomari vahvistaa kilpailukirjan kirjauksen allekirjoituksellaan.

3 KILPAILULAJIT

Koiratanssissa on kolme eri lajia: freestyle eli vapaatanssi (FS), heelwork to music eli seuraaminen musiikin tahdissa (HTM) ja ryhmäkilpailu. Freestyle- ja heelwork to music -kilpailuissa kilpaillaan koirakoittain kolmessa luokassa: alokas- (ALO), avoin (AVO) ja voittajaluokka (VOI). Ryhmäkilpailu ei ole sidoksissa laji- tai luokkarajoihin.

3.1 Kaikkia lajeja koskevat ohjeet

Koiratanssin tavoitteena on ohjaajan ja koiran, tässä ohjeessa koirakon, musiikin tahtiin suorittama ja siihen mukautettu oivaltava ohjelmakokonaisuus. Oivaltavuudella tarkoitetaan sitä, että ihanteellista ohjelmakokonaisuutta rakennettaessa on käytetty luovuutta ja mietitty, miten voi persoonallisella tavalla tuoda esiin koirakon olemusta ja taitoja. Oivaltava ohjaaja pystyy valikoimaan monipuolisesta lajista ne elementit, joita kannattaa koirakon kohdalla korostaa.

Ohjelman tulee huomioida koiran erityisominaisuudet ja ilmentää koirakon positiivista yhteistyötä. Koiratanssissa yhdistyvät koirankoulutustaidot ja taiteellinen ilmaisu. Koiraa vahingoittavia liikkeitä, kovaa käsittelyä tai pakottamista ei tule hyväksyä missään vaiheessa.

Koiran toivotaan olevan aktiivisessa roolissa ohjelman alusta loppuun eikä koiran pitkittynyt paikallaan oleminen ole suotavaa. Ohjelman pituuden tulee olla 1,5–4,0 minuuttia kaikissa luokissa. On kuitenkin suositeltavaa, että alokasluokan esitykset pysyisivät riittävän lyhyinä ja tiiviinä ja voittajaluokassa ohjelmat olisivat riittävän pitkiä, jotta koiran taidot tulevat hyvin esiin. Avoimen luokan ohjelman pituus asettuu tyypillisesti näiden kahden luokan väliin riippuen mm. koiran osaamistasosta ja temperamentista. Kaikissa luokissa ohjelman keston tulee olla sovitettuna koirakon teknisiin taitoihin. Tasoluokan noustessa vaatimukset kasvavat. Ylemmissä luokissa liikkeiden määrän tulee kasvaa ja ohjauksen muuttua

huomaamattommaksi. Myös koreografian tasapainoisuuden merkitys kasvaa ja kehän käyttö monipuolistuu koirakon noustessa ylempiin luokkiin.

Koiralla saa olla kilpailuissa suorituksen aikana vain kaulain tai siksi tulkittava asuste, joka saa olla koristeellinenkin. Kaulain saa ulottua korkeintaan koiran lavan etureunaan. Pitkäkarvaisille koirille sallitaan mahdollisimman huomaamattoman turkinkiinnikkeen käyttö pään alueella näkemisen mahdollistamiseksi, mutta ei koristautumistarkoituksessa. Muunlaiset koiran asusteet eivät ole sallittuja. Koiran turkkia ei saa värjätä. Myös ohjaajan on suotavaa pukeutua ohjelmaan sopivalla tavalla.

Makupalojen tai motivointivälineiden käyttö ei ole sallittua kilpailusuorituksen aikana. Erilaisten esineiden käyttö on sallittua, kunhan ne ovat oleellinen osa ohjelmaa, eikä niitä käytetä koiran painostamiseen tai motivointivälineenä. Esineitä ei saa kiinnittää kilpailupaikan rakenteisiin, kilpailukehää ei saa tahrata ja esineet tulee pystyä poistamaan kokonaisuudessaan ongelmitta ennen seuraavan suorituksen alkua. Ohjaajan tulee jättää koiran talutin kehän ulkopuolelle. Ohjaajan tarvitsemien apuvälineiden (esim. pyörätuoli, kävelysauvat) käyttö on sallittua, mutta niitä ei tule käyttää koiran ohjaamiseen tai painostamiseen. Myös apuvälineitä käyttävän ohjaajan odotetaan rakentavan ohjelmansa luovasti omia ja koiransa mahdollisuuksia ja vahvuuksia parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntäen.

3.2 Freestyle (FS)

Freestyle- eli vapaatanssiesityksessä koiran ja ohjaajan liike sidotaan sujuvaksi ohjelmakokonaisuudeksi, jossa luovuus, taiteellisuus ja musiikin tulkinta ovat keskeisessä osassa. Freestyleohjelma rakentuu erilaisista koiralle opetettavista liikkeistä, jotka ohjaaja saa vapaasti valita. Koiralle vaarallisia tai vahingollisia liikkeitä ei kuitenkaan saa esittää. Freestylessä pääpaino ei ole seuraamistaidoissa, vaikka niitäkin voi esittää osana kokonaisuutta. Seuraamista ei tule olla esityksestä enempää kuin korkeintaan 25 %. Seuraamiseksi lasketaan määritellyissä seuraamispositioissa tapahtuva liikkuminen (ks. heelwork to music). Valittujen liikkeiden tulee olla sopivia koiran ja ohjaajan taitoihin sekä tasoluokkaan nähden. Arvostelussa painotetaan ohjelman kokonaisuutta yksittäisiä liikkeitä enemmän.

Ohjelman tulisi antaa valittua musiikkia tulkiten tasapainoinen kuva koiran liikunnallisuudesta, tarkkaavaisuudesta ja yhteistyöhalukkuudesta ohjaajan oman liikunnan sulautuessa saumattomasti kokonaisuuteen. Suorituksessa arvostetaan yhteistyötä, tasapainoa ja koiran osaamista esille tuovien liikkeiden taitavaa käyttöä. Koiran ikä, rakenne ja rotutyypit otetaan arvostelussa huomioon.

3.3 Heelwork to music (HTM)

HTM:ssa eli seuraamisessa musiikin tahdissa koiran ja ohjaajan esittämä kaunis seuraaminen sidotaan siirtymäliikkeillä sujuvaksi ohjelmakokonaisuudeksi, jossa luovuus, taiteellisuus ja musiikin tulkinta ovat keskeisessä osassa. Vähintään 75 % ohjelmasta tulee olla seuraamista, joka tapahtuu määritellyissä positioissa. Positiolla tarkoitetaan koiran asemaa suhteessa ohjaajaan seuraamisen aikana. Tämän aseman tulee säilyä samanlaisena esitetystä liikesuunnasta tai -nopeudesta riippumatta.

Koska ohjelmassa halutaan ihaila laadukasta seuraamista, on positioiden pelkän numeraalisen määrän sijaan keskeistä esittää koiran taidot positioiden hallinnassa monipuolisesti. Positioiden laadukkuutta voi tuoda esiin esimerkiksi esittelemällä erilaisia temponvaihteluita, liikesuuntia, hyvää position säilyttämistä niin liikkeessä, pysähtyessä kuin kääntyessäkin sekä koiran itsenäistä hakeutumista positioihin erilaisista siirtymäliikkeistä. Lisäksi on tärkeää huomioida, että kauniin seuraamisen esitleminen edellyttää ohjelman sisältävän riittävästi myös pidempiä yhtäjaksoisia tiettyyn suuntaan jatkuvia seuraamisosioita.

Position hyväksyttävä suorittaminen edellyttää paitsi positioon hakeutumista myös liikkumista positio säilyttäen. Kauniissa seuraamisessa koira ja ohjaaja kykenevät liikkumaan luonnollisesti ja vaivattomasti ja kummankin asento on tasapainoinen (eli koira ei esimerkiksi estä asennollaan ohjaajaa liikkumasta tai kierry mutkalle jalan ympärille). Tähän liittyen tuomarit huomioivat tempon ja liikesuunnan vaihtelujen vaatimukset koiran etäisyydelle ohjaajaan nähden: pieni luonnollinen vaihtelu sallitaan koiran ja ohjaajan liikkumisen mahdollistamiseksi, sillä missään positiossa ei ole toivottavaa nähdä koiran työntämistä tai tönimistä etenemisessä. Ohjelma, jossa esitetään muutama positio hyvin, ansaitsee tyypillisesti korkeammat tekniset pisteet kuin ohjelma, johon on sisällytetty useita positioita yksipuolisemmin. Freestyleliikkeet vaikuttavat teknisiin pisteisiin korottavasti ensisijaisesti silloin, kun niitä on käytetty oivaltavina linkkeinä positionhallinnan esittelyssä. Freestyleliikkeitä saa yhdistää ohjelmaan, kunhan ne sopivat musiikkiin ja seuraamista on vähintään 75 % ohjelmasta.

Koiran pitää pystyä esittämään positio vaivattomasti: koira ei saa hyppiä tai muutoin joutua tavoittelemaan ohjaajaa säilyttääkseen position. Koira tai ohjaaja eivät saa estää toisiaan etenemästä. Koiran tulee kulkea neljällä jalalla, jotta liike lasketaan seuraamiseksi. Koiran vartalon tulee seuraamisessa olla suorassa ja yhdensuuntainen ohjaajaan nähden. Ideaalissa positiossa etäisyys koiran ja ohjaajan välillä pysyy vakiona eikä ole suurempi kuin noin 15cm. Koiran tulee sopeuttaa liikkeensä ohjaajan liikesuuntaan ja nopeuteen. Koiran tulee myös pysyä suorana kaikissa positioissa. Jos etäisyys koiran ja ohjaajan välillä on yli 50cm, pidetään positiota epäonnistuneena eikä sitä enää lasketa hyväksytyksi positioiksi. Koiran etäisyys ohjaajasta ei saa ohjelman aikana missään vaiheessa olla enempää kuin kaksi metriä. Poikkeamat yllä olevasta johtavat pistemenetyksiin kulloisenkin virheen vakavuuden mukaisesti. Tasoluokan noustessa vaatimukset kasvavat ja positioiden laadukkuutta tulee esitellä monipuolisemmin eri tavoilla. Kehää tulee myös käyttää monipuolisemmin koirakon noustessa ylempiin luokkiin.

Seuraamiseksi luokitellaan seuraavat 10 positiota:

- Koira on ohjaajan vasemmalla sivulla ja sen oikea lapa on yhdensuuntainen ohjaajan vasemman jalan kanssa.

- Koiran ja ohjaajan kasvot ovat vastakkaisiin suuntiin ja koiran vasen lapa on yhdensuuntainen ohjaajan vasemman jalan kanssa.

- Koira on ohjaajan oikealla sivulla ja sen vasen lapa on yhdensuuntainen ohjaajan oikean jalan kanssa.

- Koiran ja ohjaajan kasvot ovat vastakkaisiin suuntiin ja koiran oikea lapa on yhdensuuntainen ohjaajan oikean jalan kanssa.

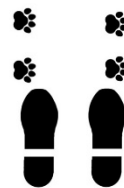
- Koira on ohjaajan jalkojen välissä molemmat lavat yhdensuuntaisina ohjaajan jalkojen kanssa. Molempien kasvot ovat samaan suuntaan.

- Koira on ohjaajan jalkojen välissä molemmat lavat yhdensuuntaisina ohjaajan jalkojen kanssa. Koiran ja ohjaajan kasvot ovat vastakkaisiin suuntiin.

- Koira on ohjaajan edessä kylki ohjaajaa kohti, koiran rintamasuunta on ohjaajaan nähden oikealle. Tässä positiossa koiran oikea lapa kohdentuu samaan linjaan ohjaajan oikean jalan kanssa.

- Koira on ohjaajan edessä kylki ohjaajaa kohti, koiran rintamasuunta on ohjaajaan nähden vasemmalle. Tässä positiossa koiran vasen lapa kohdentuu samaan linjaan ohjaajan vasemman jalan kanssa.

- Koira on ohjaajan selän takana kylki ohjaajaa kohti, koiran rintamasuunta on ohjaajaan nähden vasemmalle. Tässä positiossa koiran oikea lapa kohdentuu samaan linjaan ohjaajan vasemman jalan kanssa.

- Koira on ohjaajan selän takana kylki ohjaajaa kohti, koiran rintamasuunta on ohjaajaan nähden oikealle. Tässä positiossa koiran vasen lapa kohdentuu samaan linjaan ohjaajan oikean jalan kanssa.

Koira voi kussakin positiossa liikkua viiteen eri liikesuuntaan itsestään katsoen: eteenpäin, peruuttaen, sivuaskeleilla vasemmalle tai oikealle tai pyörien etuosakäännöksenä itsensä ympäri.

3.4 Ryhmäkilpailu

Ryhmäkilpailussa ei ole mahdollisuutta luokkanousuihin tai koulutustunnuksiin, koska kyse on useamman koiran yhteissuorituksesta. Ryhmäkilpailuun voi osallistua yksi ohjaaja ja useampi koira tai useampi koira useamman ohjaajan kanssa. Lajissa ei ole rajoitettu tarkemmin freestyle- ja seuraamisliikkeiden välisiä suhteita, vaan kumpaakin saa esittää vapaasti ohjelman aikana.

Arvostelussa otetaan huomioon

- koirien työskentelyn ajoituksellinen yhteensovittaminen (esim. yhtäaikaisuus, vuorottelu)
- koirien erityisominaisuuksien tasapuolinen huomioiminen koreografiassa
- kehän käytön tasapuolisuus koirien kesken
- koirien mahdolliset yhteisliikkeet
- koirien tasapuolinen hyödyntäminen esiintymisen aikana
- koirien yhteensopivuus ryhmätyöskentelyssä: yksilöt eivät nouse esiin kokonaisuutta rikkovalla tavalla vaan kokonaisuus on koirien kesken tasapainoinen ja tasapuolinen.

4 ARVOSTELU

Jokainen tuomari arvostelee suorituksen itsenäisesti. Tuomarit voivat neuvotella keskenään esimerkiksi hylkäämispäätöksistä ja muista vastaavista epäselvistä kohdista. Tuomareiden pisteet voivat erota toisistaan, mutta tuomarin on noudatettava valitsemaansa linjaa kaikkien arvostelemiensa koirakoiden kohdalla.

4.1 Pisteytys

Tuomarin antamat pisteet muodostuvat neljästä eri kategoriasta: esiintyminen (9 p.), sisältö (9 p.), taiteellinen vaikutelma (9 p.) sekä koiran huomioon ottaminen (3 p.). Näin ollen enimmäispistemäärä, jonka koirakko voi saada, on 30 pistettä. Kukin tuomari antaa pisteet yhden desimaalin tarkkuudella. Kategoriapisteet ja kokonaispistemäärä ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella.

Alla on kuvattu kunkin kategorian tarkoitus ja niiden alla arvioitavat osatekijät ihannesuorituksineen. Kaikki poikkeamat kuvatusta tavoitesuorituksesta ovat virheitä, joiden vaikutus pisteisiin riippuu virheen vakavuudesta. Lisäksi kunkin kategorian yhteydessä on mainittu muutamia esimerkkejä pistevähennyksiä aiheuttavista virheistä.

4.1.1 Esiintyminen (9 p.)

Esiintymisessä arvioidaan sitä, miten koirakko onnistuu ohjelmansa esittämisessä yleisölle. Esiintyminen muodostuu seuraavista osatekijöistä:

- Yhteistyö. Ihanteellisessa yhteistyössä koiran ja ohjaajan välinen kontakti on katkeamaton. Koirakko työskentelee yhdessä positiivisessa hengessä tukien toisiaan läpi ohjelman.
- Soljuvuus. Parin työskentely vaikuttaa helpolta ja vaivattomalta. Liikkeiden välissä ei ole tarpeettomia katkoksia.

- Koira reagoi ohjaukseen epäröimättä. Koira on motivoitunut ja vastaa johdonmukaisesti saamiinsa ohjeisiin.
- Ohjausmerkit. Niin vihjesanojen kuin ohjaajan käsi- tai vartalo-ohjauksenkin tulee olla rakennettu osaksi ohjelmaa. Käsimerkit eivät nouse esiin ohjelman liikekielestä tai ohjaajan yleisestä liikkumisesta. Ohjaus ei ole tiukkasävyistä tai vihaista eikä käskytyistä tai kehumista tulisi tehdä kovaäänisesti kuin tilanteen erityisesti sitä vaatiessa.
- Päivän esitys. Miten koira ja ohjaaja onnistuvat toteuttamaan ohjelman. Ihannetapauksessa koira ja ohjaaja suorittavat ohjelman sujuvasti alusta loppuun ilman hankaluuksia tai näkyviä virheitä.
- Liikkeiden puhdas suorittaminen. Koira esittää liikkeitä varmasti ja tasalaatuisesti ja kykenee esittämään ohjelman liikkeitä. Liikesuoritukset ovat myös puhtaita ja ne kyetään viemään selkeästä alusta hallittuun loppuun. HTM:ssa seuraaminen on esitetty virheettömästi ja ohjeiden mukaan.

Virheet esiintyminen–kategoriassa

Pistemenetykseen seuraavista vakavista virheistä on vähintään 2 p. Räikeissä tapauksissa vähennys voi olla huomattavasti suurempikin. Kaikki lievemmätkin poikkeamat kuvattujen virheiden suuntaan johtavat pistemenetyksiin suhteessa virheen vakavuuteen.

- Ohjaajan ärtyneisyyden ilmi tuova ohjaustapa, tiukkasävyiset käskyt ja/tai tarpeeton äänenkäyttö.
 - Mikäli yhteistyö on kuvattuna kaltaista valtaosan suorituksesta, laskee kokonaisarvosana vielä huomattavasti enemmän. (Tuomaristo saattaa myös keskeyttää suorituksen.)
- Koiran haluton olemus.
- Koira lähtee useamman kerran suorituksen aikana ohjauksesta omille teilleen (kontakti katkeaa, eikä koira toimi ohjauksen mukaan) kuitenkin kehäalueella pysyen.
 - Myös lievemmät harhailut ohjelman aikana näkyvät selvästi pisteytyksessä suhteutettuna virheen vakavuuteen.
- Koira haukkuu useamman pitkäkestoisen haukkusarjan tai muuten äänтелеe runsaasti läpi ohjelman.
 - Satunnainenkin toistuva haukahtelu näkyy pisteissä alentavasti suhteutettuna virheen vakavuuteen.
 - Läpi ohjelman jatkuva haukkuminen, joka vaikuttaa myös teknisiin liikesuorituksiin ja vaikeuttaa häiritsevässä määrin musiikin kuulemistakin, johtaa huomattavasti suurempaan pistemenetykseen.

Myös kaikki muut puutteet kategoriassa arvosteltavien osa-alueiden esittämisessä laskevat arvosanaa suhteessa virheen vakavuuteen. Esiintymisessä tällaisia voisivat olla esimerkiksi:

- koiraan koskeminen rauhoittavassa tai palkitsevassa tarkoituksessa
- koira ei suorita annettua tehtävää
- ohjaajan häiritsevän voimakas käskytykset
- ohjaajan epäasiallinen esiintyminen
- hallitsematon kehään tulo tai kehästä poistuminen.

4.1.2 Sisältö (9 p.)

Sisällössä arvioidaan sitä, miten vaativia asioita koirakko kehässä esittää ja miten hyvin kokonaisuus on koottu. Sisältö muodostuu seuraavista osatekijöistä:

- Liikkeiden määrä on tasapainossa. Ohjelmassa on tarpeeksi liikkeitä tekemään kokonaisuudesta mielenkiintoisen. Toisaalta liikkeitä ei ole niin paljoa, että ohjelmasta jäisi täyteen ahdettu yleisvaikutelma. Liikkeistä mitään ei toisteta suhteettoman paljon verrattuna muihin. Ohjelma on liian täynnä, jos koiralle tulee vaikeuksia pysyä mukana jatkuvissa vaihdoissa. HTM-ohjelmassa tulee liikkua esitettävässä positiossa valittuun suuntaan niin kauan, että seuraamisen laadusta on mahdollista nauttia. Muiden liikkeiden ja seuraamisen välinen suhde vastaa sen lajin vaatimuksia, jossa ohjelma kilpailee (25—75 % tai 75—25 %). HTM:ssa freestyleliikkeet tuovat teknistä lisäarvoa vain, mikäli niitä käytetään havainnollistamaan koiran hyvää positioiden hallintaa. Esimerkiksi sujuva hakeutuminen positioon freestyleliikkeen avulla on osoitus koiran vahvasta teknisestä osaamisesta. HTM:ssa kyse on aina nimenomaan erinomaisen seuraamisen esittelystä.
- Liikkeiden monimuotoisuus. Ohjelmassa on hyvä valikoima erityyppisiä liikkeitä. Monipuolisuutta voi tavoitella eri tavoin, muun muassa eri korkuisilla liikkeillä, paikalla tehtävillä vs. liikkuvilla liikkeillä, etäisyyden vaihtelulla ohjaajaan nähden, liikenopeuksien kautta, koiran liikesuuntien muutoksilla (peruutukset, sivuaskleet). Jos ohjaaja tuo kehään minkä tahansa esineen, tulee sitä käyttää osana ohjelmaa. Esineen käyttämisessä on toivottavaa, että koira tekee esineellä useampia erilaisia liikkeitä ja/tai esinettä käytetään ohjelman teeman välittämisessä yleisölle keskeisellä tavalla. Esinettä ei ikinä tule käyttää koiran kanssa leikkimiseen tai muutoin koiran palkitsemiseen.
- Yksittäisten liikkeiden vaikeustaso. Liikkeen vaikeustasoa arvioidaan sen sisältämien koirankoulutuksellisten elementtien perusteella. Mikäli valmiin liikkeen opettamiseksi täytyy yhdistää useita koiralle erikseen koulutettavia elementtejä, on se vaikeampi kuin liike, joka koostuu yhdestä yksittäisestä opetettavasta tehtävästä.
- Siirtymät liikkeestä toiseen. Koiran tulisi voida siirtyä liikkeestä toiseen sujuvasti. Ohjelma pitäisi olla suunniteltu niin, ettei koiran liike katkeile tarpeettoman äkillisesti eivätkä toteutetut liikkeet ole toisistaan irrallisia. Kaikkien siirtymien tulee olla sujuvia ja siirtymäliikkeiden tulee olla kauniisti sulautettu osaksi ohjelmaa.
- Ohjelman tekninen rakenne. Ohjelma on hyvin suunniteltu ja sillä on selkeä rakenne. Tällä tarkoitetaan sitä, miten liikkeet suhteutuvat toisiinsa ja käytössä olevaan tilaan. Koira pysyy liikkeessä läpi ohjelman, eikä pitkittynyt paikallaan oleminen ole toivottavaa. Lyhyet pysähdykset, jotka ovat olennainen osa ohjelmaa, arvioidaan kuten kaikki muutkin liikkeet.
- Tasapainoinen kehänkäyttö. Koirakko käyttää suurinta osaa kehästä ja liikkuu eri muotoisia reittejä pitkin. Kehän eri alueita käytetään tasaisesti läpi ohjelman. Koirakon tulisi aina käyttää mahdollisimman suuri osa kehäpinta-alasta suhteutettuna koiran kokoon ja nopeuteen. Silloinkin, kun koira käyttää hieman pienempää alaa, tulee kehänkäytön olla hyvää ja tasapainoista.
- Päähuomio koirassa. Ohjaajan ei koskaan tulisi jättää koiraa varjoonsa. Ohjelmassa pääpaino on aina koirassa tai yhteistyössä. Ohjaajan liikkumisen ei tule viedä enempää huomiota kuin koiran samanaikainen liike.

Virheet sisältö-kategoriassa

Pistemenetys seuraavista vakavista virheistä on vähintään 2 p. Räikeissä tapauksissa vähennys voi olla huomattavasti suurempikin. Kaikki lievemmätkin poikkeamat kuvattujen virheiden suuntaan johtavat pistemenetyksiin suhteessa virheen vakavuuteen.

- Ohjelma on rakennettu niin, että koira kantaa esinettä suussa huomattavan osan ohjelmaa tai koira ohjataan apuvälillä huomattavan osan ohjelmaa.

Myös kaikki muut puutteet kategoriassa arvosteltavien osa-alueiden esittämisessä laskevat arvosanaa suhteessa virheen vakavuuteen. Sisällössä tällaisia pistemenetyksiä voi aiheuttaa esimerkiksi, jos

- ohjelmassa on liian paljon toistoja tai se on pitkästytävä
- freestyleliikkeiden tai seuraamisen määrä ylittää lajin raja-arvot
- kehään tuotua esinettä käytetään liian vähän tai ei lainkaan.

4.1.3 Taiteellinen vaikutelma (9 p.)

Taiteellisessa vaikutelmassa arvioidaan, miten ohjelman taiteellisen kokonaisuuden rakentamisessa on onnistuttu. Taiteellinen vaikutelma muodostuu seuraavista osatekijöistä:

- Ohjelmaidean visualisointi. Ohjelman yleinen teema tai idea ja miten koirakko kykenee välittämään sen koreografiassaan. Tämä tarkoittaa, että esimerkiksi tarinaa kertovat tai puhtaasti tanssiin pohjautuvat ohjelmat ovat keskenään samanarvoisia. Ohjelman tunnesisältöjen tulee heijastella musiikin tunnetiloja ja kuljettaa tuomarit tarinan halki ilman tarvetta etukäteistietoihin teemasta. Tuomari ei arvostele teemoja sen mukaan mistä henkilökohtaisesti pitää vaan sen perusteella, miten hyvin ohjelman idea oli tulkittu katsojalle.
- Musiikki sopii koiran liikerytmiin ja liikkumisen tapaan. Musiikki on valittu hyvin korostamaan koiran luontaista liikettä, temperamenttia ja luonnetta.
- Ohjelman rakenne suhteessa musiikkiin. Koirakko esittää liikkeitä hyvin musiikkiin ja sen vaihteluihin ajoitettuina. Jos musiikissa on erityisiä kohokohtia, niitä korostetaan myös liikkeellä.
- Ohjaajan liikkuminen. Ohjaajan liikkumisen tarkoitus on tukea ja korostaa koiran esiintymistä. Ohjaajan liike on myös yhteydessä musiikkiin ja sointuu musiikin teemaan, tunnelmaan ja nopeuteen.
- Ohjelma heijastaa musiikin tunnetiloja. Musiikin tunnelma välittyy koiran ja ohjaajan liikkeen sekä ohjelman teeman kautta.
- Musiikin käyttö ja esiintyminen ovat korrekkeja. Valittu musiikki ja teema sekä esiintyminen ovat sellaisia, että ne sopivat yleisötilaisuuksiin.

Virheet taiteellinen vaikutelma –kategoriassa

Pistemenetykset seuraavista vakavista virheistä on vähintään 2 p. Räikeissä tapauksissa vähennys voi olla huomattavasti suurempikin. Kaikki lievemmätkin poikkeamat kuvattujen virheiden suuntaan johtavat pistemenetyksiin suhteessa virheen vakavuuteen.

- Musiikki jää selkeästi irralliseksi koirakon työskentelystä.

Puutteet kategoriassa arvosteltavien osa-alueiden esittämisessä laskevat arvosanaa suhteessa virheen vakavuuteen. Taiteellisen vaikutelman pisteet laskevat esimerkiksi, jos

- ohjelmassa oleva esine ei liity kiinteästi ohjelman teemaan tai ohjelmaan.

4.1.4 Koiran huomioon ottaminen (3 p.)

Koiran huomioon ottamisessa keskeistä on, että eläimen tarpeita on ajateltu kokonaisvaltaisesti niin ohjelmaa suunniteltaessa kuin esitystilanteessakin. Koiran huomioon ottaminen pisteytetään seuraavien osa-alueiden mukaan:

- Ohjelma painottuu koiran ominaisuuksien mukaan (rotutyypin, luonne, fyysiset ja henkiset ominaisuudet). Kootessaan ohjelmaa ohjaaja on ottanut huomioon koiran kyvyt eikä vaadi siltä asioita, jotka voisivat tuottaa koiralle liiallista haittaa tai epämukavuutta. Koira ei osoita huomattavia negatiivisia stressin merkkejä.
- Koiran terveys ja turvallisuus. Liikkeiden valinnassa on huomioitu koiran ruumiinrakenne. Koira ei kuormiteta saman liikkeen liiallisilla toistoilla. Liikkeitä, joihin sisältyy erityinen loukkaantumiskahva, ei esitetä, ja kehän pinnoite ja koiran nopeus on otettu huomioon esityksessä. Esineet ja ohjaajan asu ovat koiralle turvallisia.
- Kumppanuus. Parin välinen suhde on positiivinen ja molempien on hyvä olla yhdessä. Jos koiralla on missään vaiheessa ohjelmaa hankaluuksia suoriutua joko henkisesti tai fyysisesti, tulee ohjaajan auttaa koira viipymättä.

Virheet koiran huomioon ottaminen –kategoriassa

Pistemenetyt seuraavista vakavista virheistä on vähintään 2 p. Räikeissä tapauksissa vähennys voi olla suurempikin. Kaikki lievemmätkin poikkeamat kuvattujen virheiden suuntaan johtavat pistemenetyksiin suhteessa virheen vakavuuteen.

- Koiraan kosketaan painostavassa tai pakottavassa tarkoituksessa.
- Jos ohjelmassa esitetään koiran terveyden vaarantavia liikkeitä tai sellaisia liikkeitä, joissa on selvästi nähtävissä koiralle liiallinen fyysinen vaatimustaso (joka voi ilmetä esimerkiksi saman liikkeen tai samoja kehon osia kuormittavien liikkeen liiallisena toistona ja näkyy koiran työskentelyssä etenkin ohjelman edetessä), vähenee koiran huomioonottaminen –kategoriasta vähintään 2 pistettä ja pisteitä vähennetään myös muista kategorioista.

Myös kaikki muut puutteet kategoriassa arvosteltavien osa-alueiden esittämisessä laskevat arvosanaa suhteessa virheen vakavuuteen. Koiran huomioon ottamisen pisteitä vähentää esimerkiksi

- ohjaajan tai koiran korostunut hermostuneisuus, joka vie huomion ohjelmasta
- ajattelematon esineiden käyttö, jossa ei ole huomioitu riittävästi koiran turvallisuutta ja/tai koiran edellytyksiä työskennellä esineen kanssa
- jos ohjaaja koskee koiraan saadakseen sen suorittamaan jonkin liikkeen.

4.1.5 Tulos, sanalliset arvosanat ja pisteet

Koiran tulos on arvosteltavien tuomareiden eri kategorioista antamien pisteiden kahden desimaalin tarkkuuteen pyöristettyjen keskiarvojen summa.

- Erinomainen: 26—30
- Erittäin hyvä: 21—25,99
- Hyvä: 17—20,99
- Tyydyttävä: 10—16,99
- Puutteellinen: 0—9,99
- Hylätty: Vaatii aina tuomariston yksimielisen päätöksen.

- Ohjaaja luopui
- Keskeytys

4.1.6 Kunniamaininta

Kunniamaininta (KM) myönnetään koirakolle, joka saavuttaa tuomarikeskiarvona vähintään 70 % kunkin kategorian maksimipisteistä. Tämä tarkoittaa tuomarikeskiarvona vähintään 6,30 pistettä jokaisesta 9 pisteen kategoriasta ja 2,10 pistettä koiran huomioon ottamisesta. Voittajaluokassa kunniamaininnan saanut koira palkitaan koiratanssisertifikaatilla.

4.1.7 Koulutustunnus

Koulutustunnukseen oikeuttavat tulokset saavuttaneelle koirakolle myönnetään kilpailussa koulutustunnusmitali.

4.2 Luokkakohtaiset edellytykset arvosanaan erittäin hyvä

Seuraavassa kuvataan tarkemmin kunkin tasoluokan vaatimuksia. On kuitenkin huomattava, että arvostelussa painopiste on aina sujuvassa kokonaisuudessa.

4.2.1 Freestyle (FS)

Alokasluokka

- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on pääosin hyvää. Koira työskentelee mielellään ja kykenee yksittäisiä hetkellisiä katkoja lukuun ottamatta keskittymään työskentelyyn. Koirakko työskentelee yhdessä tiiminä ja tukee toisiaan positiivisessa hengessä läpi ohjelman.
- Ohjelmassa on enemmän onnistuneita kuin epäonnistuneita liikkeitä. Liikkeillä sidotun kokonaisuuden tulee olla kuitenkin selvästi nähtävissä.
- Koreografian osalta riittää, että valitun musiikin ja esityksen välinen yhteys on selvästi havaittavissa (esim. teema on osuva, koiran tai ohjaajan liikkeen nopeus sopii musiikin tempoon tai joidenkin liikkeiden selvä ajoituksellinen kytkeminen musiikkiin on onnistunut).
- Selvääkin käsiohjausta voi ohjelmassa olla, mutta sen puuttuminen tai taidokas piilottaminen huomioidaan arvosanaa nostavasti. Käsiohjauksen ei tule olla koiran houkuttelua.
- Liikkeiden määrän tulee olla sopiva suhteessa ohjelman kestoon ja koiran taitotasoon niin, että se mahdollistaa tasapainoisen ja monipuolisen koreografian rakentamisen. 6–8 erityyppistä liikettä voi riittää, mikäli esitys on taitavasti rakennettu. Ohjelman monipuolisuutta voi lisätä saman liikkeen toiston sijasta erilaiset variaatiot liikkeestä, mikä huomioidaan myös arvostelussa.

Avoin luokka

- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on hyvää.
- Ohjelmassa esitetään yli kymmenen erityyppistä liikettä. Liikkeiden käytön monipuolisuus (esim. variaatiot ja liikeyhdistelmät) huomioidaan arvostelussa positiivisesti.
- Liikkeissä on jo teknistä vaativuutta, esim. itsenäinen liikkeiden suorittaminen kaukana ohjaajasta tai ilman katsekontaktia, ja koira suoriutuu valtaosasta liikkeitä onnistuneesti.
- Ohjelmassa on jo mietitty soljuvuutta ja liikkeestä toiseen siirrytään sujuvasti.
- Liikkeiden ajoitus musiikkiin on mietittyä.
- Koreografia on kiinnostava ja tasapainoinen, ja siinä näkyy jo selvästi musiikkiin rakentunutta muotoa.

- Käsiohjauksen tulisi olla vähäisempää tai huomaamattomampaa kuin alokasluokassa, ja sen puuttuminen tai luonteva sisällyttäminen ohjaajan esiintymiseen huomioidaan arvosanaa nostavasti.

Voittajaluokka

- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on katkeamatonta.
- Mukana on useampia teknisesti vaativia liikkeitä, esim. itsenäinen liikkeiden suorittaminen kaukana ohjaajasta tai ilman katsekontaktia.
- Käsiohjausta ei enää juurikaan ole, tai se on hyvin piilotettu ohjaajan taiteelliseen liikkumiseen eikä nouse häiritsevästi esiin visuaalisesta kokonaisuudesta.
- Liikkeissä ja liikeyhdistelmissä on oltava omaperäisyyttä.
- Koira suorittaa ohjelmaan sisällytetyt tekniset elementit ilman huomattavia haparointeja.
- Taiteellisen vaikutelman on tultava selkeästi esiin ohjelmasta.
- Ohjaaja on osannut rakentaa ohjelman koiran ominaisuudet ja vahvuudet huomioiden ja niitä sekä parin välistä hyvää suhdetta esille tuoden.
- Koreografiassa näkyy kyky sujuvasti sitoa koiran liike musiikkiin. Ohjaajankin pitää kyetä omalla liikkeellään tukemaan kokonaisuutta (jolloin ohjaajan liike ei hajota valittua esitystä tai vie liikaa huomiota koirasta).
- Ohjelma on ehjä ja sujuva kokonaisuus.

4.2.2 Heelwork to music (HTM)

Alokasluokka

- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on pääosin hyvää. Koira työskentelee mielellään ja kykenee yksittäisiä hetkellisiä katkoja lukuun ottamatta keskittymään työskentelyyn. Koirakko työskentelee yhdessä tiiminä ja tukee toisiaan positiivisessa hengessä läpi ohjelman.
- 2 riittävän monipuolisesti esiteltyä positiota voi riittää määrällisesti, kun taas yksipuolisemmin esitettynä positioita tulee olla enemmän.
- Ohjelmassa esitetään enemmän selkeästi positiossa tapahtuvaa kuin epäselvää tai hajoilevaa seuraamista.
- Seuraamisliikkeistä muodostuvan kokonaisuuden tulee olla selvästi nähtävissä.
- Koreografian osalta riittää, että valitun musiikin ja esityksen välinen yhteys on selvästi havaittavissa (esim. teema on osuva, koiran tai ohjaajan liikkeen nopeus sopii musiikin tempoon tai joidenkin liikkeiden selvä ajoituksellinen kytkeminen musiikkiin on onnistunut).
- Selvääkin käsiohjausta voi ohjelmassa olla, mutta sen puuttuminen tai taidokas piilottaminen huomioidaan arvosanaa nostavasti. Käsiohjauksen ei tule olla houkuttelua.

Avoin luokka

- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on hyvää.
- Ohjelmassa on jo alokasluokkaa enemmän positioita, mutta niiden vaadittu määrä riippuu siitä, miten laadukkaasti niitä kyetään esittämään. Esimerkiksi 3–4 positiota esitettynä laadukkailla vaihdoilla, monipuolisilla suunnilla ja useilla temponvaihdoksilla voi määrällisesti riittää, kun taas yksipuolisemmin esitettynä positioita tulee olla selvästi enemmän.
- Koira suoriutuu valtaosasta seuraamista onnistuneesti.

- Koreografia on kiinnostava ja tasapainoinen, ja siinä näkyy jo selvästi musiikkiin rakentunutta muotoa.
- Käsiohjauksen tulisi olla vähäisempää tai huomaamattomampaa kuin alokasluokassa, mutta sen puuttuminen tai taidokas piilottaminen huomioidaan arvosanaa nostavasti.

Voittajaluokka

- Ohjelmassa edellytetään useita positioita sekä rytmin ja suunnan vaihdoksia. Kuitenkin on tärkeää, että ohjelmassa pääpaino on kauniin seuraamisen esittelyllä eikä positionvaihdosta tule seuraamista ylittävää itseisarvoa.
- Ohjelmassa korostuu koiran itsenäinen taito hakea ja säilyttää positio tarkasti ja ohjaajan kyky tuoda esiin koiran kaunista ja vaihtelevaa seuraamista.
- Koiran ja ohjaajan välinen yhteistyö on katkeamaton.
- Koira suorittaa ohjelmaan sisällytetyt tekniset elementit ilman huomattavia haparointeja.
- Taiteellisen vaikutelman on tultava selkeästi esiin ohjelmasta.
- Ohjaaja on osannut rakentaa ohjelman koiran ominaisuudet ja vahvuudet huomioiden ja niitä sekä parin välistä hyvää suhdetta esille tuoden.
- Koreografiassa näkyy kyky sitoa koiran liike musiikkiin. Ohjaajankin pitää kyetä tukemaan kokonaisuutta omalla liikkeellään (eli ohjaajan liike ei hajota valittua esitystä tai vie liikaa huomiota koirasta).
- Ohjelma on ehjä ja sujuva kokonaisuus.
- Käsiohjausta ei enää juurikaan ole tai se on hyvin piilotettu ohjaajan taiteelliseen liikkumiseen eikä nouse häiritsevästi esiin visuaalisesta kokonaisuudesta.